

“... Cánh hoa sóng gợn mong manh, ...Như thuyền tẻn nờn chòng chành đờ dờng...”

Nhờng công trình nghờ thuờ t đời i hình thờ c tờng đời đờ c hờ u hờ t quờ c gia đờng lên đờ i lờ , công viên, bùng binh hờ c c các vờ trí quan trờng cờ a thành phờ cũng nhờ thờ đờ... nhờ m đờ vinh danh các bờ c danh nhờn, vĩ nhờn, anh hùng dân tờ c hay ghi đờ u nhờng chờng tích lờ ch sờ trờng đời. Hình thờ c tờng đời cõ thờ tẻm chia thành ba nhóm: Nhờn vờ t, chờng tích lờ ch sờ và tờng đời biờ u tờng.

Cờng đờng ngờ i Viờ t Tờ Nờn chúng ta tẻi các xờ Tờ Do là nhờng tẻp thờ nhờ (ngờ i trờ khu vờ c Little Saigon, Nam Cali) giờ a lòng ngờ i đờ a phờng, nhờng tẻ nhiờ u năm qua đờ thành công trong viờ c đờng đờ c nhiờ u tờng đời nhờ m đờnh đờ u biờn cờ lờ ch sờ trờng đời cờ a nhờng ngờ i bờ chờ đờ cờng sờn đờ đờ tìm tẻ do. Đờn giờ nờ y các tờng đời lờ ch sờ cõ thờ tìm thờ y qua nhiờ u tác phờ m nghờ thuờ t nhờ TT Ngô Đờnh Diờ m (Thờ y Sĩ), Vờ t Biờn, Ngờ i Lính VNCH (Mờ), Tàu Vờ t Biờn v...v... (Úc, Pháp và các quờ c gia thuờ c khờ i Chờu-Ầu) là nhờng chờng tích giờ i thích viờ c đờ tìm tẻ do cờ a ngờ i Tờ Nờn cũng nhờ vinh danh ngờ i lính đờ mỏ t thờ i bờ o vờ Quờ Hờng... Ngoài ra còn phờ i đờ cờ p đờn nhiờ u tờng đời biờ u tờng – ví đờ nhờ Mờ Bờng Con tẻ i thành phờ Buissy Saint Georges, Pháp – do cờng đờng tẻ i đờ đờng lên nhờ m ghi đờ u mỏ t cuờ c đờ i đờ i đờng thờ i bày tẻ ân tình đờ i vờ i Chờnh Quyờn cũng nhờ ngờ i Pháp đờ a phờng... Bài viờ t hờm nay nhờ m giờ i thiờ u Mô Hình Đoạt Giải Nhất và Chờng Trờnh Xây Đờng Tờng Đời Thuyền Nhân Tờ Nờn tẻ i Na-Uy.

Trờ c hờ t, xin trờng bày qua vờ cờng đờng ngờ i Viờ t tẻ i Na-Uy: Là mỏ t cờng đờng tẻ nờn nhờ gờ m mỏ t sờ đờ u tiên đờn tẻ năm 1975 và nhờng ngờ i sau nờ y đờ c tẻp nhờn đờn cuờ i năm 2004 vì lý do nhờn đờ o. Trờ i qua 35 năm, con sỏ ngờ i Viờ t trờn Vờng quờ c Na-uy lên đờn 19.726 ngờ i (Sỏ Thờng kê Na-uy, SSB 2009), trong đờ 90% đờ cõ quờ c tẻ ch Na-uy. Tuy nhờn sỏ ít nhờng tình thờn đờn kỏ t và sinh hờ t cờng đờng cõ thờ nời cờng đờng ngờ i Viờ t Tờ Nờn Na-Uy đờ vờ t qua nhiờ u nờ i khỏc vờ i nhờng thành quờ đờ t đờ c.

1. Hoat đờng chờng trờ : Na-Uy là mỏ t Vờng Quờ c đờ t rờng nhờng ít dân, tẻ cờ mỏ i ngờ i đờ u ngờ i hờng đờ c mỏ t đờ i sỏng tẻ tình thờn đờn vờ t chỏ t rỏ t cao, cõ thờ nời đờng vào hàng đờ u thờ giờ i. Vờ i các nguờn lờ i thiên nhờn sỏn cõ cũng nhờ thành quờ tẻ tẻp kinh tẻ, cờng thêm mỏ t chờng quyờn tài đờ c và thanh liờm, ngờ i Na-Uy đờ c hờng tẻ cờ mỏ i quyờn lờ i mà hờ đờ đờng gỏp xây đờng quờ c gia nờ y qua bờn phờn. Na-Uy vờ a lờ p liờn hờ ngoờ i giao vờ i Viờ t gian cờng sỏn qua cờ p đờ i sỏ và kỏ tẻ ngày đờ, viờ c tranh đờ u cờ a cờng đờng ngờ i Viờ t Tờ Nờn bỏ t đờ u gỏp nhiờ u khỏ khỏn khi cõ sỏ xuỏ t hiờn đờ tẻ cờ a du sinh Viờ t cờng, công an chìm nờ i đờ i lờ t ngoờ i giao, bờn nờm vùng, cõ mỏ i đờng chờ y theo ăn bám vờ i tờa đờ i sỏ. Tuy vờ y tình thờn chờng cờng cờ a ngờ i Viờ t Tờ nờn ngày càng lên cao mỏ c dù âm mỏ u và hành đờng phá hờ i cờ a Hà Nời càng gia tăng theo thờ i gian. Thành công cờ a cờng đờng ngờ i Viờ t tẻ nờn là nhờng cuờ c biờ u tình lờn tẻ i thờ đờ Oslo nhờ m vờ ch trờn chờ đờ khờn nờn, cờng sỏn là mỏ t bờn thờ o khờ u chờ giờ i nghờ cờ p bẻc, tham nhờng và bán nờ c cho kỏ thù Tàu cờng. Mỏ t đờ u thành công quan trờng cờ a cờng đờng ngờ i Viờ t Tờ Nờn Na-Uy là cờng đờng đờ tẻ o đờ c nhờng liờn

hể mể thiể vể chính quyể n cũng nhể gây để cể m tình sâu để m vể i ngể i dân để a phể ng. Mể dù Na–Uy thiể tể p ngoể i giao vể i Viể tể cể ng, nhể ng để i vể i chính quyể n cũng nhể dân chúng Na Uy, thuyể n nhân vể tể biể n vể n là nhể ng công dân trân quý cể a hể sau 35 năm chung sể ng vể i nhau.

2. Hoể để ng cể ng để ng: Na–Uy là mể tể Vể ng Quể c để tể rể ng, ngể i Viể tể Nể n để nhể cể rể i rác tể i các thành phể cách nhau hàng trăm cây sể. Tuy vể y tể chể cể cể ng để ng vể n chể tể chể vể i các hể i đoàn khác nhau và tể tể cể để u để ng chung để i mể tể màu cể duy nhể tể: Vàng Ba Sể c Để trong mể i sinh hoể tể. Mể để u quan trể ng, lãnh để o cể ng để ng là thành phể n trể, lể n lên, tể tể nghiể p và thành công trong môi trể ng hành chánh, chính trể tể để a phể ng cho để n trung để ng, do đó, cể ng để ng ngể i Viể tể Nể n để dàng hể i nhể p, gây để cể tình cể m và để tể để cể niể m tin cể a Chính phể cũng nhể ngể i để a phể ng. Mể cể ng để ng vể i sinh hoể tể thể ng xuyên và để u để n là mể tể yể u tể tể i cể n thiể tể hể m nóng tình thể n tranh để u cể a mể i ngể i. Không cể n ra nhiể u tuyên cáo, phể n để i để i nhiể u hình thể c mà nên làm nhể ng viể c thiể tể thể c, nhể vể y mể i có cể hể i ngể i lể i vể i nhau để hoể chể nhể mể i viể c nhể m để i phó vể i tình thể cể p bách hoể c thể o ra chể ng trình cho thích hể p vể i thể i gian cể n thiể tể trong nhể ng ngày sể p tể i (mể tể ngể i trong cể ng để ng ngể i Viể tể Nể n Na–Uy đã trể lể i câu hể i cể a ngể i viể tể).

3. Xây để ng tể ng đài và mể n dài hể n hể i trể ng: Nói để n hoể tể để ng cể a cể ng để ng Ngể i Viể tể Nể n Na–Uy, theo tôi, để cể p để n hai viể c lể n sau đây cũng để chể ng minh mể tể phể n nào: Trong thể i gian ở Oslo ngể i viể tể đã có để p tìm hiể u viể c xây để ng tể ng đài cũng nhể hể i trể ng cể a cể ng để ng ngể i Viể tể Nể n Na–Uy.

3a. Chính quyể n Na–Uy cho phép để ng tể ng đài trong khu vể c Bygdoy, vể n để tài chánh tể A để n Z để u do cể ng để ng đóng góp. Đây là công trình lể n đòi hể i mể tể ngân sách thể tể lể n, nhể ng khi nhìn vào danh sách nhể ng ngể i đóng góp, ngể i viể tể không khể i ngể c nhiên, gể n nhể toàn bể ngể i Viể tể Nể n tể i Na–Uy để u tích cể c tham gia, có ngể i đã đóng góp qua nhiể u để tể. Theo danh sách, có nhiể u vể ng hể nhể ng sể tiể n gể n nhể trể n cể thắng lể ng cể a hể, để u nể y không thể chể i cải tinh thể n tích cể c cể a cể a nhể ng ngể i Viể tể Nể n tể i Na–Uy.

3b. Ngoài ra để có nể i hể i hể p, hoể tể để ng... cể ng để ng ngể i Viể tể Nể n đã mể n dài hể n mể tể hể i trể ng lể n ngay tể i Oslo rể i mể i ngể i tể đóng góp tể ng cái bàn, chiể c ghể cho để n để ng cể ánh sáng, hể thể ng truyể n thông... để hể i trể ng có để y để phể ng tiể n hoể tể để ng. Đó là nhể ng viể c làm thể tể khó nhể ng cể ng để ng ngể i Viể tể Nể n Na–Uy đã hoàn tể tể mể tể cách tể tể để p, hình nhể nể y đáng để cể các cể ng để ng trên thể giể i noi theo.

ể y Ban Xây Để ng Tể ng Đài và Cuể c Tuyể n Chể n Mô Hình:

Vì UBXDTĐ không có khể năng và trình để tuyể n chể n mể tể mô hình xể ng đáng (lể i cể a UBXDTĐ) nên viể c thành lể p mể tể Ban Giám Khể o là tể i cể n thiể tể. Ban Giám Khể o để cể Hể i Điều Khể c tể i Na Uy hình thành theo nguyên tể c pháp lý gể m 5 ngể i qua đánh giá có trình để hiể u biể tể vể để tể nể c và con ngể i Viể tể Nam, vể nghể thuể tể điều khể c, vể môi trể ng và để a để m thích hể p để i vể i khu vể c Bygdøy. Ban Giám Khể o gể m: bà Sofie Persvik (vể phía Oslo Kommune, nhiể m vể nhể n món quà cể a Cể ng để ng Viể tể nể n), bà Elisabeth Koren (vể phía Sjøfartsmuseum, nhể n và để tể Tể ng Đài tể i để a để m có sể n), bà Marit Krogh và ông Hans Martin Ooien (vể phía Hể i Điều Khể c Na Uy, trách nhiể m vể tính nghể thuể tể cể a mô hình), ông

Nguyễn Minh Tuấn (về phía Công đồng người Việt tởn, nhìn về khía cạnh người Việt Nam). Vì tính trong sáng của việc chiêm ngắm, trong 5 về này không có ai thuộc UBXDĐ.

Các Mô Hình Đoạt Giải/Giải Cuộc Thi:

Gồm tất cả có 16 mô hình: Cánh Buồm Tờ Do/ Frihetseil, Sóng Bội/ Bølgen Bringer, Cuộc Vượt Biện Táo Bội/ Dristig Ferd Mot Friheten, Giải Mỏi/ Drømmen, Nơi Nghỉ Ngủ/ Et Sted For Gode Tanker, Tờ Do/ Freedom, Cuộc Tờ/ Frihetens Sti, Tái Hợp/ Gjensyn, Hy Vọng/ Håp, Trái Đất Và Con Người/ Jordkloden Og Mennesket, Hoa Sen/ Lotus, Em Bé Việt Nam/ Vietnamesisk Jente, Nhớ Nhỏ/ Pâminnelse, Ánh Sáng Trong Bóng Tối/ Lux in obscuri, Hoa Biện/ Sjøblomst. Các mô hình gồm có các điều kiện gia Na Uy, Việt Nam và sắc dân khác.

Sau khi công bố kết quả tác giả của 1 mô hình xin giải kiến mô hình của họ. Ban Giám Khảo đã chấp thuận nên chúng tôi không đăng mô hình này.

Giải Chung Kết:

Trong khi Ban Giám Khảo tuyển chọn và chiêm giải các mô hình, thì tên các tác giả điều kiện được giải kiến hoàn toàn. Ban Giám Khảo chỉ được biết đến sau khi việc chiêm giải đã kết thúc. Sau đây là 3 giải chung kết được Ban Giám Khảo đánh giá là hội đồng các tiêu chuẩn cần thi:

- Giải BA về mô hình Nhớ Nhỏ/ Pâminnelse; nội dung đến giải, có ý nghĩa, màu trắng đỏ i nghch về màu đen; của điều kiện gia Ferdinand Wyller.
- Giải NHÌ về mô hình Ánh Sáng Trong Bóng Tối/ Lux In Obscuri; nội dung nói lên ý nghĩa là cuộc đời giải và đến li, ánh sáng hi hòa hòa ra ra trong hoa sen, cuộc trúc đến bi, có sắc lời cuộc; của điều kiện gia Geir Stormoen.
- Giải NHẤT về mô hình Hoa Biện/ Sjøblomst; nội dung kết hợp 5 cánh buồm thành một Hoa Biện; của điều kiện gia Thor Sandborg.

Ý Nghĩa Của Giải Nhất:

Hoa Biện lên đên trên một nước các thm kết x ra, mang nội bu không tên và Hoa Biện khi d y s an bình trong quá kh. Hoa Biện hòa hợp về nước, ánh sáng và tr i xanh. Đến đây Hoa Biện được Ban Giám Khảo đánh giá là mô hình không cuộc kết nh ng rõ ràng mang một ý nghĩa, nh theo thói quen th ng tình khi t ng ni m một linh h n đã siêu thoát, ng i ta tr nh tr ng th y một cảnh hoa xu ng nước. Hoa Biện kết hợp 5 cánh buồm nói lên cuộc vượt biên táo b o đến Na Uy. Đến th i 5 cánh hoa bi u t ng cho ngũ hành: kim, mộc, thủy, hỏa, thổ và 5 cánh buồm cũng nói lên ý nghĩa của dân tộc tính: nhân, lễ, nghĩa, trí, tín. Qua Hoa Biện, một n thuy n nhân li n c m tác m y v n th c a nguyên bài “Cánh Hoa Sóng G n” trong đó có vài câu đ đ nói lên ý nghĩa của một thuy n nhân:

“... Cánh hoa sóng g n mong mạnh,

Như thuyền tòng nòng chòng chành đả dả ng...”

Mô hình Hoa Biện đã thả hiệ đả c lòng tri ân cũng như nói lên thả m kả ch vả t biệ n cùng sả hả i nhả p tả t đả p vào xã hả i Na Uy cả a thuyệ n nhân Việ t Nam tả n. Điể m đả c biệ t đả đây là Hoa Biện đả c cả u trúc như đả ng bả nh bả ng trên mả t biệ n và cách bả khoả ng tả 6 – 8 mét. Hoa Biện có chiệ u dài nhả t 8 mét và chiệ u rả ng 6 mét; đả ng nhìn ngả c trên mé đả t liệ n ngả i ta sả thả y mả t bia tả ng niể m ghi mả t dòng chả bả ng đả i khá: “Đây là bia tả ng niể m và tri ân cả a thuyệ n nhân Việ t Nam tả n...”.

Lả i phát biệ u cả a Bs Nguyệ n Văn Hóa, y Ban Xây Đả ng Tả ng Đài Thuyền Nhân Tòng Nòng Na-Uy:

Ba mả i sáu năm an cả lả c nghiệ p, chúng ta có ngày nay là do công ả n tái sinh cả a nhả ng con tàu Na-uy và sả giúp đả hào hiệ p cả a nhân dân và chính quyệ n Na-uy. ả n này không bao giả chúng ta quên. Trả c khi niể m tri ân y phai nhả t trong các thả hả sau, chúng ta cả n xây đả ng mả t tả ng đả i tri ân. Sáng kiệ n này, nhiệ u cả ng đả ng Việ t Nam trên khả p thả giả i đã làm; chúng ta phả i thả c hiệ n ngay, vì không có lý do gì phả i chả đả i nả a.

Tả ng đả i này sả là biệ u tả ng Bả Tả N và đả u Đả N THẬN cả a toàn thả ngả i Việ t tả i Na-uy, không phân biệ t tả i trả c sau, đả a phả ng, tuả i tác. Nó cũng là biệ u tả ng ĐỎÀN Kả T – mả i cá nhân, mả i đả n thả và tôn giáo cùng gó phả n xây đả ng.

Trong tình thả n y, cuả c đả i hả i các đả n thả và cá nhân tả n Việ t Nam ngày 1.5.2010 đã thành lả p y ban Xây đả ng Tả ng đả i Thuyền nhân, mà thành phả n đả c bả sung và thay đả i trong ngày 19.8.2010.

Lả i giả i thiệ u cả a Điều khả c gia Thor Sandborg:

Tả khi bả t tay vào công tác này tôi nhả n ngay ra mình phả i thả t thả n trả ng cái ý nghĩa mà tả ng đả i sả khả c ghi. Tả tả n bi kả ch đã đả a tả i nhả ng thả m cả nh hả i hùng trên biệ n cả , bao nhiêu ngả i chả t, tả i lòng dũng cả m mà ngả i tả n chả ng tả , đả n biệ u lả cả a mả t thả y thả đả n Na-uy tả t đả p, cũng như nả lả c thành công cả a nhả ng ngả i sả ng sỏt đả c đả a tả i Na-uy đả xây đả ng mả t đả i sả ng tả t đả p trong xã hả i này... tả t cả nhả ng yả u tả nói trên thả t là quá lả n đả gom thành đả tài trong mả t tác phả m điều khả c.

Khuyñ hả ng tả nhiên là chú tâm vào bi kả ch tính. Nhả ng bi kả ch này đả ng riêng có thả đả dàng tả o ra nhả ng liên tả ng và kả niể m đau buả n và tiêu cả c. Do đó đả n đả n tôi nghĩ ra tôi phả i làm mả t bả c tả ng có thả gả i nhả ng cả m nghiệ m tích cả c và mả t kả niể m đả p đả , đả ng

thời tòng phôi mang mọt nét ngòm liên kết với tòng bị kết ch kia và mọt tỉm mọt c dòn tòng nh ng hành vi, vì c làm tỉp theo.

Tác phm này do đó đợc sáng tác nh mọt lị tuyên đợc cao quý tòng các thuy n nhân Việt Nam và gia đình hị v lòng can trợng và nị lịc; cũng nh các th y th Na-uy đã bi u lị tình th n hào hi p c a nh ng ngợ i đi bỉ n.

Đó là ý tòng tôi c gợng th c hi n khi làm mọt điều kh c ph m có hình gi ng bông hoa n m trên mọt n c nị mà tòng th m kết đã đi n ra. Nh ng cánh hoa có hình cánh bu m tòng trợng tính c đợng trong hoàn c nh này. Mọt trên c a bông hoa đợc mài nh n và x li u đ nó toát ra mọt lúc nh ng quang ánh đ p, ánh sáng c a không gian xung quanh s ph n chi u nh nh ng c nh kim cợng sợng đợng tòng bông hoa, tùy v trí ngợ i nhìn và ngu n sáng.

Vị hị tòng kính c n và c m đợng tôi có th nói tôi r t vui mợng đợc đ p th c hi n đ án c a tôi cho tòng đài. Công vi c này r t h p đ n nh ng không ph i là ít th thách, vì v y tôi hằng say ngay tòng khi b t đ u.

Sau cùng tôi xin cảm n UBNDTD, Ban Giám kh o và nh t là quý v đã đóng góp vào Qu Tòng đài, đã cho tôi c hị th c hi n điều kh c ph m này.

Tâm tình c a ngợ i vi t:

Tòng đài Thuy n Nhân Tòng Nòng Na-Uy tuy không mang hình nh chi c thuy n trên sóng, c nh đau th tòng ch t chóc gi a bỉ n... nh ng nhánh hoa 5 cánh đã đi n t đợc tr n v n ý nghĩa, tâm tình và lòng bỉ t n c a nh ng ngợ i Việt Tòng Nòng Na Uy bợng con đợng v t bỉ n. Tòng bỉ n n y trợc đây 35 năm là nị đã tỉp nh n nh ng ngợ i ch y thoát t đ a ngợ c cợng s n, và trong th i gian qua, h đã hị nh p cũng nh trợng thành trong vòng tay thân ái c a ngợ i Na Uy, thì cành hoa năm cánh m c lên tòng bỉ n – do Đ i đi n ngợ i Việt và H i Đợng ngợ i Na Uy tuy n ch n – đã bi u lị đ y đ tình ngợ i c a hai phía Cợng Đợng Ngợ i Việt Tòng Nòng và Chính Quy n cũng nh ngợ i dân Na Uy mọt cách trung th c, ý nghĩa và đ y đ .